Vpliv demografskih dinamik na varčevanje gospodinjstev v Južni Afriki pred pandemijo covida-19

Afamefuna Emmanuel Nwogbo, Joel Hinaunye Eita in Sivan Chetty

Pričujoči članek preučuje vpliv demografskih dinamik na varčevanje gospodinjstev v Južni Afriki pred pandemijo covida-19, in sicer v vseh devetih provincah Južne Afrike. Raziskava je uporabila metodo PARDL (iz angl. *panel autoregressive distributed lag*) in Dumitrescu-Hurlinovo metodo panelne vzročnosti. Rezultati so pokazali dolgoročno povezavo med demografskimi dinamikami in varčevanjem gospodinjstev v Južni Afriki. Ugotovljeno je bilo, da ima delovno sposobno belo prebivalstvo pomemben vpliv na varčevanje gospodinjstev tako na dolgi kot na kratki rok, medtem ko imata delovno sposobni skupini temnopoltih in mešane rase pomemben vpliv le na dolgi rok. Po drugi strani pa delovno sposobno prebivalstvo azijskega/indijskega porekla nima vpliva na varčevanje gospodinjstev niti na dolgi niti na kratki rok. Dumitrescu-Hurlinova analiza panelne vzročnosti je pokazala obojesmerno vzročnost med skupinami azijskega/indijskega in temnopoltega prebivalstva ter prebivalstva mešane rase in varčevanjem gospodinjstev, medtem ko je bila enosmerna vzročnost ugotovljena med belo populacijo in varčevanjem gospodinjstev.

Ključne besede: demografija, delovno sposobno prebivalstvo, starejše prebivalstvo, hipoteza življenjskega cikla, varčevanje gospodinjstev, panelna ARDL, Dumitrescu-Hurlinova panelna vzročnost
Klasifikacija JEL: J1; E2; C0
Managing Global Transitions 23 (2): 121–146

Mednarodna trgovina in gospodarska rast v državi, odvisni od nafte: primer Nigerije

Oludayo Elijah Adekunle

Pričujoči članek preučuje vpliv razčlenjene mednarodne trgovine na gospodarsko rast Nigerije. Podatki in izbrani model so bili analizirani z uporabo metod ARDL (iz angl. *Autoregressive Distributed Lag*) in Toda-Yamamoto. Ugotovljeno je bilo, da tako izvoz naftnih kot nenaftnih proizvodov spodbuja gospodarsko rast. Medtem pa uvoz naftnih in nenaftnih proizvodov gospodarsko rast zavira. Nadalje so rezultati vzročnosti pokazali, da obstaja obojesmerna vzročnost med izvozom (naftnim in nenaftnim) ter nenaftnim uvozom in gospodarsko rastjo,

medtem ko ni bilo ugotovljene vzročnosti med naftnim uvozom in gospodarsko rastjo. Zato bi morala vlada dati prednost izvozno usmerjeni politiki za spodbujanje gospodarske uspešnosti v Nigeriji. Ugotovitve poudarjajo potrebo po diverzifikaciji gospodarstva za doseganje višje gospodarske rasti in dolgoročne trajnosti. Članek bogati literaturo o povezavi med mednarodno trgovino in gospodarsko rastjo v Nigeriji z ustrezno razčlenitvijo trgovinskih komponent, ki odražajo gospodarsko strukturo nigerijskega gospodarstva. Poleg tega prinaša nova empirična spoznanja o povezavi med trgovino in rastjo v državi v razvoju, ki je odvisna od nafte.

Ključne besede: mednarodna trgovina, gospodarska uspešnost, trgovinska politika, države v razvoju, ARDL, Toda-Yamamotoo
Klasifikacija JEL: B17, F13, B23, O47
Managing Global Transitions 23 (2): 147–174

Analiza vpliva okoljske učinkovitosti na donosnost sredstev v podjetjih za proizvodnjo hrane in pijač, kotirajočih na borzi v Johannesburgu

Dimakatso Hellen Malapa in Collins C. Ngwakwe

Pričujoči članek preučuje vpliv okoljske učinkovitosti na donosnost sredstev podjetij (angl. return on assets – ROA). Njegov namen je bil analizirati, ali uspešnost podjetij na področju okoljske učinkovitosti (predstavljena z rabo energije, s porabo vode, z emisijami ogljika in nastajanjem odpadkov) vpliva na donosnost sredstev (ROA). Podatki o okoljski učinkovitosti in ROA so bili zbrani za 14 podjetij iz sektorja hrane in pijač, ki kotirajo na borzi v Johannesburgu, za obdobje desetih let (2012–2021). Podatki so bili analizirani z uporabo programske opreme STATA in statistične metode GMM (iz angl. *Generalised Method of Moment*), ki je povečala robustnost analize. Ugotovitve analize GMM so pokazale različne rezultate. Ti po eni strani kažejo, da imata poraba energije in vode v podjetjih za proizvodnjo hrane in pijač pozitiven (vendar statistično nepomemben) vpliv na ROA. Po drugi strani pa kažejo, da ima nastajanje odpadkov negativen (vendar statistično nepomemben) vpliv na ROA, medtem ko imajo emisije ogljika negativen in statistično pomemben vpliv na ROA.

Ključne besede: okoljsko računovodstvo, donosnost sredstev, finančna uspešnost, okoljska učinkovitost, poraba energije, poraba vode, emisije ogljika, nastajanje odpadkov, prihodki od prodaje
Klasifikacija JEL: Q56, M41, M21
Managing Global Transitions 23 (2): 175–200

Vpliv družbene odgovornosti podjetij, zelenega financiranja in zelene inovativnosti na okoljsko uspešnost bank v Indiji

Maryam Meraj, Mohammed Afzal, Manpreet Kaur in Jahangir Chauhan

V času naraščajočih okoljskih izzivov je vloga bank pri spodbujanju trajnosti ključna. Pričujoča raziskava preučuje, kako družbena odgovornost podjetij (angl. *Corporate Social Responsibility* – CSR), zeleno financiranje in zelene inovacije vplivajo na okoljsko uspešnost indijskih bank. Na podlagi teorije legitimnosti in naravnih virov kot konkurenčne prednosti so bili podatki iz ankete med 379 bančnimi zaposlenimi analizirani z uporabo modeliranja strukturnih enačb. Rezultati kažejo, da močne pobude CSR, učinkovite prakse zelenega financiranja in inovativne zelene strategije pomembno izboljšajo okoljsko uspešnost bank. Ugotovitve prispevajo k teoretičnemu razumevanju in ponujajo praktične vpoglede za izboljšanje trajnosti v bančnem sektorju. Na podlagi raziskave priporočamo, da banke v državah v razvoju okrepijo notranje vire z vlaganjem v CSR, s sprejetjem zelenega financiranja in spodbujanjem zelenih inovacij za izboljšanje okoljske uspešnosti. Takšna prizadevanja so skladna z globalnimi cilji trajnostnega razvoja in banke izpostavljajo kot ključne akterje pri varovanju okolja ter odgovornem financiranju.

Ključne besede: družbena odgovornost podjetij, zeleno financiranje, zelene inovacije, okoljska uspešnost bank, modeliranje strukturnih enačb
Klasifikacija JEL: Q56, M14, G21, O32
Managing Global Transitions 23 (2): 201–231